

## Konsernin tavoitteet

Kuntalaki korostaa valtuuston vahvaa asemaa ja kokonaisvastuuta toiminnasta ja taloudesta. Valtuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä. Kuntataloutta tarkastellaan yhä enenevässä määrin konsernitasolla, mm. tunnusluku- ja kriisikuntamittaritarkastelussa keskitytään koko kuntakonserniin. Kaupungin on omistajaohjauksella huolehdittava siitä, että tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Kauhavan kaupungin konserniohjeessa annetaan toimintaohjeet ja periaatteet Kauhava-konserniin kuuluville tytäryhteisöille ja soveltuvin osin kuntayhtymille ja osakkuusyhteisöille.

Kuntien taloudellista tilaa tarkastellaan yhä enenevässä määrin konsernitasolla. Esimerkiksi kriisikuntatarkastelu tehdään konsernin tunnuslukujen perusteella.

Kaupunkikonsernin talouden tasapainoon vaikuttaa merkittävästi myös tytäryhtiöiden toiminta. Tämän vuoksi tytäryhtiöiden toiminnan tulee olla taloudellista ja tuloksen oltava vähintään lievästi voitollinen.

Kauhavan kaupunki asettaa koko kuntakonsernia koskien seuraavat tunnuslukutavoitteet:

Konsernille asetetut tavoitteet	TP2023	TA2024	TA2025	TS2026	TS2027
Konsernin vuosikate poistoista, %:a	123,8	yli 80	yli 80	yli 80	yli 100
Konsernin omavaraisuusaste, %:a	32,2	yli 25	yli 30	yli 30	yli 30
Konsernin lainat ja vuokravastuut, €/asukas	9228	alle 12000	alle 11000	alle 11000	alle 10800
Kuntakonsernin laskennallinen lainanhoitokate	1	yli 0,8	yli 0,8	yli 0,8	yli 0,8

Kaupunkikonsernin tunnuslukuihin vaikuttavat kaupungin oman ja sen tytäryhtiöiden toiminnan lisäksi myös mm. kuntayhtymien toiminta jäsenkuntien omistusosuuden mukaisesti.

Tunnuslukutavoitteet asetetaan tarkoituksena varmistaa konsernin talouden tasapaino. Lainamäärä tulee kasvamaan taloussuunnittelukauden kaksi ensimmäistä vuotta koulu-, kaupungintalo ja toimitilainvestointien myötä. Tavoitteena on kääntää lainamäärä laskuun vuonna 2026.

Konsernille yhteisesti asetettujen tavoitteiden lisäksi asetetaan tytäryhtiöille seuraavat, yhtiökohtaiset tavoitteet:

### Kauhavan Vuokra-asunnot Oy:

Kauhavan Vuokra-asunnot Oy vastaa konsernin vuokra-asuntokannasta.

Yhtiön haasteena on vastata asuntokannan modernisointitarpeeseen. Järkevintä on purkaa vanhentunutta asuntokantaa ja uudistaa sitä hankkimalla huoneistoja markkinaehtoisista kohteista. Kaupunki ja yhtiö käyvät vuosittain yhdessä läpi kaupunkistrategiaan kirjatut vuokra-asuntoyhtiöön liittyvät tavoitteet.

Yhtiön taloudellinen kantokyky purkamisen ja uudiskohteiden hankkimiseen edellyttää kaupungilta yhtiön pääomittamista lähivuosina.

Yhtiölle asetetut tavoitteet koskevat myös Kauhavan Vuokra-asunnot Oy:n tytäryhtiötä As Oy Kauhavan Jokihovi, As Oy Tiilhentupa 1 ja 2 sekä As Oy Kauhavan Jokiniityntie 23.

Kauhavan Vuokra-asunnot Oy ostaa taloushallintopalvelut kaupungilta.

#### *Taloudelliset tavoitteet:*

- Tilikauden tulos:
  - Lievästi voitollinen.
  - Yhtiöllä ei ole lakisääteistä velvollisuutta maksaa osinkoa kaupungille. Mahdolliset tuotot käytetään asuntokannan modernisointiin.
- Yhtiön vakavaraisuus paranee:
  - Omavaraisuusaste yli 12 %.
- Yhtiöiden maksuvalmius on hyvä:
  - Quick ratio – tunnusluvun tavoitearvo vähintään 0,2.
- Yhtiön tulorahoitus riittää lainoihin ja korvausinvestointeihin:
  - Rahoitustulos vähintään nolla.
- Vieraan pääoman määrä:
  - Enintään 500 euroa / vuokrattava m<sup>2</sup>.

#### *Toiminnalliset tavoitteet:*

- Asukkaille tarjotaan viihtyisä ja turvallinen asuinympäristö:
  - Asuntokannan modernisointi.
- Tilojen käyttöaste:
  - Käyttöaste yli 90 %.
- Yhtiö pyrkii kiihdyttämään asuntotuotantoa hankkimalla asuntoja alkavista kohteista:
  - Vuosittain kaupungin alueelle valmistuu noin 20 uutta markkinaehtoista asuntoa, joista yhtiö ostaa kuusi.
- Yhtiö tarjoaa asumispalveluita maahanmuuttajille.
- Tehdään selvitys senioriasumisen kehittämisestä yhteistyössä kaupungin kanssa.

### **Kauhavan Yrityskiinteistöt Oy**

Kauhavan Yrityskiinteistöt Oy:stä on muodostettu kaupungin koko alueen kattava yritystiloja hallinnoiva ja rakennuttava yhtiö. Yhtiö toteuttaa kaupungin omistajaohjauksen mukaiset kohteet.

#### *Taloudelliset tavoitteet:*

- Taloudellinen tulos:
  - Lievästi voitollinen.
  - Yhtiöllä ei ole osingonmaksuvelvollisuutta kaupungille.
- Yhtiön vakavaraisuus kehittyy:
  - Omavaraisuusaste pidetään vähintään vuoden 2024 lopun tasolla (yhtiölle hyväksytään tavanomaista alhaisempi omavaraisuusaste, koska se toteuttaa kaupungin edellyttämiä yritystilasopimuksia ilman kaupungin rahoitusosuutta).
  - Nettovelkaantuneisuusaste pienenee nykyisten vastuiden osalta.
- Yhtiön maksuvalmius on hyvä:
  - Quick ratio – tunnusluvun arvo on vähintään 0,3.
- Yhtiön tulorahoitus riittää lainoihin ja korvausinvestointeihin:
  - Rahoitustulos vähintään nolla.

#### *Toiminnalliset tavoitteet:*

- Tilat ovat vuokrattuina / käytössä mahdollisimman täysimääräisesti:
  - käyttöaste vähintään 90 % mahdollisesta maksimivuokratuotosta.
- Omistuksen siirto yrittäjälle / sijoittajalle on mahdollista.
- Kehittää vapaana olevia toimitiloja uusille yrittäjille.

## **Kauhavan Hyvinvointikeskus Oy**

Kauhavan Hyvinvointikeskus Oy hallinnoi sosiaali- ja terveystalujen käyttöön rakennettua hyvinvointikeskusrakennusta. Yhtiön omistamat tilat on vuokrattu kokonaan Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelle.

Yhtiön omistamaa hyvinvointikeskusta laajennetaan keittiön ja välinehuollon osalta vuonna 2025. Investoinnin arvo on noin 600.000 euroa. Investointi rahoitetaan kiinteistövakuudellisella lainalla, mikä heikentää kaupungin vakuusasemaa.

Kaupungin omistamien pela- ja sote-kiinteistöjen siirtämisestä yhtiölle neuvotellaan siten, että kiinteistöt siirretään yhtiölle 1.1.2026.

Yhtiö voi myydä osan omistamastaan tontista hyvinvointialueen toimitilarpeelle.

Yhtiö ostaa taloushallintopalvelut Kauhavan kaupungilta.

### *Taloudelliset tavoitteet:*

- Taloudellinen tulos:
  - Voitollinen.
  - Yhtiöllä ei ole osingonmaksuvelvollisuutta kaupungille.
- Yhtiön vakavaraisuus paranee:
  - Omavaraisuusaste paranee vuosittain.
  - Nettovelkaantuneisuusaste pienenee.
- Yhtiön maksuvalmius on hyvä:
  - Quick ratio – tunnusluvun arvo on vähintään 0,3.
- Yhtiön tulorahoitus riittää lainoihin ja korvausinvestointeihin:
  - Rahoitustulos vähintään nolla.

### *Toiminnalliset tavoitteet:*

- Tilat ovat vuokrattuina täysimääräisesti.
- Omistuksen siirto sijoittajalle on mahdollista.
- Aktiivinen yhteydenpito ja yhteistyö Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa.

## **Kiinteistö Oy Kauhavan Säästökeskus**

Kaupunki omistaa yhtiön osakekannasta ja tiloista 78,42 prosenttia. Yhtiön omistama, kaupungin keskustassa sijaitseva liike-hotellikiinteistö puretaan.

Yhtiön omistukseen jää ao. kiinteistö / tontti. Yhtiö myy tontin asemakaavamuutoksen valmistuttua.

## **Kauhavan Vesi Oy**

Kauhavan Vesi Oy tuottaa talous- ja jätevesihuoltoa Kauhavan kaupungin asukkaille ja alueen teollisuudelle. Yhtiön tavoitteena on tarjota alueelle korkealaatuinen ja varma palvelutaso nyt ja tulevaisuudessa. Toimintaa ohjaavat asiakaslähtöisyys, suunnitelmallisuus ja kestävä kehitysperiaatteet.

Toimintaympäristön ja toimialan muutokset ajavat yhtiötä kehittämään ja tehostamaan toimintaansa jatkuvasti. Viime vuosina on yhtiö erityisesti panostanut toimintavarmuuteen ja tätä työtä jatketaan edelleen.

Tulevan vuoden merkittävimmät investoinnit liittyvät talousvesihuollon toimintavarmuuden kehittämiseen ja verkostojen saneeraukseen. Investointien rahoittamiseen ei todennäköisesti tarvita kaupungin takaamia lainoja. Yhtiö tarvitsee mahdollisesti kaupungilta lyhytaikaisia kassalainoja.

Yhtiön strategia päivitetään vuonna 2026 uuden kaupunkistrategian valmistuttua.

Yhtiö vuokraa kaupungilta kaupungin vesihuolto-omaisuuden. Omaisuuksien liiketoimintakauppa yhtiölle toteutetaan vuonna 2025.

Yhtiö ostaa taloushallintopalvelut Kauhavan kaupungilta.

#### *Taloudelliset tavoitteet:*

- Taloudellinen tulos:
  - Voitollinen.
  - Tuottotavoite: 5 % sijoitetulle pääomalle
  - Yhtiö maksaa osinkoa 6 % sijoitetulle pääomalle.
- Yhtiön vakavaraisuus:
  - Omavaraisuusaste yli 20 %.
- Yhtiön tulorahoitus riittää lainoihin ja korvausinvestointeihin:
  - Rahoitustulos positiivinen.
- Yhtiön maksuvalmius on hyvä:
  - Quick ratio-tunnusluvun arvo on vähintään 1,0.
- Investoinnit:
  - Tavanomaiset, vuotuiset investoinnit rahoitetaan tulorahoituksella.
  - Merkittävät toiminnan laajennus-, laitos- yms. investoinnit voidaan rahoittaa lainalla.
  - Kaupunki ei osallistu yhtiön investointien rahoittamiseen lukuun ottamatta kaupungin vesihuolto-omaisuuden mahdollista siirtämistä yhtiölle.

#### *Toiminnalliset tavoitteet:*

- Toimintavarmuus:
  - yksittäisen vedenjakelukatkoksen enimmäispituus 12 tuntia.
- Veden laatu:
  - Talousvesi täyttää talousvesiasetuksen (461/2000) mukaiset terveysperusteiset sekä laatusuosituksen mukaiset laatuvaatimukset.
- Jätevedenpuhdistamojen toiminta:
  - Puhdistettu jätevesi täyttää viranomaisten ja lupaehtojen vaatimukset.
- Vuotovesien määrää pyritään vähentämään:
  - Jätevesiverkostoja saneerataan Kauhavan ja Voltin puhdistamojen käsittelypiirissä olevien verkostojen osalta vuotovesimäärän pienentämiseksi.
  - Mittari vuotovesikerroin, tavoitearvo 2.

### **Kauhavan Kaukolämpö Oy**

Yhtiölle on laadittu strategia vuoteen 2026.

Yhtiön vision mukaan: Kauhavan Kaukolämpö Oy on paikallinen, Suomen kannattavimpia ja energinen yhtiö. Yhtiö on arvostettu, arvokas ja luotettava kumppani energian tuottajana ja jakelijana. Yhtiö toimii edelläkävijänä tuotannon puhtaudessa, yhteistyössä, toimintamalleissa ja on yhteistyökumppanina haluttu.

Yhtiön strategiset päämäärät:

1. Yhtiön kilpailukyky ja aseman parantaminen.
2. Toimintavarmuus, verkostojen kunto ja hyötysuhde ovat korkeita.
3. Yhtiöllä on palveluja.

4. Yhtiö on energiatehokkuuden edelläkävijä.
5. Talouden tunnusluvut ovat merkittävästi ja mitattavasti parantuneet vuoteen 2026 mennessä.
6. Yhtiö on houkutteleva työnantaja.
7. Yhtiöllä on tuloksiin tähtäävä toimintakulttuuri.
8. Kauhavan Kaukolämpö Oy:n yrityskuva on hyvä.
9. Kauhavan Kaukolämpö Oy on innovatiivinen edelläkävijä, aktiivinen ja luotettava yhteistyökumppani.

Kortesjärven lämpölaitoksen uudistustyö valmistuu Q3/2025. Suunnittelu Ylihärman kiinteän polttoaineen laitoksen laajennuksesta valmistuu vuoden 2025 aikana. Laajennus toteutetaan vuonna 2026.

Yhtiön investointien määrän arvioidaan olevan noin 2,5 miljoonaa euroa. Lisäksi vuonna 2025 erääntyy 3,2 miljoonan euron kertalyhenteinen laina. Yhtiö tulee hakemaan kaupungilta omavelkaista takausta tarvitsemiinsa lainoihin.

Yhtiön on sertifioitu uusiutuvan energian tuottaja.

Yhtiö ostaa taloushallintopalvelut Kauhavan kaupungilta.

#### *Taloudelliset tavoitteet:*

- Taloudellinen tulos:
  - Voitollinen.
  - Tuottotavoite: 5 % sijoitetulle pääomalle
  - Yhtiö maksaa osinkoa 3 % sijoitetulle pääomalle.
- Yhtiön vakavaraisuus:
  - Omavaraisuusaste: vuoden 2027 jälkeen kasvaa vuosittain.
  - Nettovelkaantuneisuusaste pienenee vuoden 2027 jälkeen.
- Yhtiön maksuvalmius on hyvä:
  - Quick ratio – tunnusluvun arvo on 1,5 vuoteen 2027 mennessä.
- Yhtiön tulorahoitus riittää lainoihin ja korvausinvestointeihin:
  - Rahoitustulos positiivinen.
- Investoinnit:
  - Tavanomaiset, vuotuiset investoinnit rahoitetaan tulorahoituksella.
  - Merkittävät toiminnan laajennus-, laitos- yms. investoinnit voidaan rahoittaa lainalla.
  - Kaupunki ei osallistu yhtiön investointien rahoittamiseen.

#### *Toiminnalliset tavoitteet:*

- Tuotanto on ympäristöystävällistä:
  - Yhtiöllä on tarjota riittävästi omana tuotteenaan yrityksille sertifioitua kaukolämpöä
- Yhtiö tuottaa energian kilpailukykyiseen hintaan:
  - Kaukolämmön hintatilasto (energiateollisuus): alle erillistuotannon keskihinnan.
- Tuotannon korkea hyötysuhde säilytetään:
  - Lämmön talteenoton (savukaasujen ja hukkalämpöjen) osuus myynnistä 15 % vuoteen 2027 mennessä.
- Lämmönjakelun turvaaminen kaikissa olosuhteissa:
  - Toimitusvarmuus asiakasjakelujärjestelmässä 99,9 %
- Lämmöntuotanto on tehokasta:
  - Myytävän energian määrä/työntekijä: 14.000 MWh

## **Kauhavan Jäähalli Oy**

Yhtiölle sallitaan rahoituksellisesti 30.000 euroa vaje, joka katetaan kaupungin lyhytaikaisella kassalainalla. Rahoitusvaje johtuu joukkueiden vähenemisestä, mikä pienentää merkittävästi yhtiön tulo-rahoitustasoa ja energia hinnan merkittävästä noususta.

Kaupungin yhtiölle myöntämät kassalainat konvertoidaan pitkäaikaisella lainalla vuoden 2025 aikana.

Kaupunki omistaa 96,4 prosenttia yhtiön osakkeista.

Kauhavan Jäähalli Oy ostaa taloushallintopalvelut Kauhavan kaupungilta.

### *Taloudelliset tavoitteet*

- Taloudellinen tulos:
  - vähintään nollatullos.
- Käyttötuntihinta:
  - hyväksytään energian korkeaan hintaan perustuen hoitokustannukset alittava tuntihinta vuodelle 2025.
- Yhtiön vakavaraisuus vahvistuu:
  - Omavaraisuusaste vähintään 22 %.
- Yhtiön maksuvalmius on hyvä:
  - Quick ratio – tunnusluvun arvo vähintään 0,3.

### *Toiminnalliset tavoitteet:*

- Käyttötunnit: vähintään 1100 tuntia.

## **Suomen Yrittäjäopisto Oy**

Suomen Yrittäjäopisto on valtakunnallisesti toimiva ammatillinen aikuiskouluttaja, yrittäjyyden kulttuurin edistäjä ja aktiivinen toimija. Yrittäjäopisto tuottaa työelämätarpeisiin vastaavaa koulutusta, jolla vahvistetaan kestävä osaamista. Opisto uudistaa ennakkoluulottomasti suomalaista aikuis-koulutusta. SYOn katse on vahvasti tulevaisuudessa ja se tarjoaa yhteiskunnallista arvoa ja elinvoimaa lisääviä palveluita. Työvoimakoulutuksilla SYO edistää työllisyyttä. Yhtiön valtakunnallinen toiminta tukee alueellista ja omistajakuntien kehittämistyötä. Yrittäjäopisto tavoittelee toiminnan kestävä kasvua ja pitää talouden tasapainossa.

Toiminnan vaikuttavuuden varmistaminen on Yrittäjäopiston strategian keskiössä. SYO rakentaa asiakkaidensa kanssa kestävä yrittäjätoimintaa ja hyvää työelämää sekä tarjoaa koulutusalan parasta asiakaspalvelua. SYO luo yksilöllisen asiakaskokemuksen aidolla ohjauksella ja palveluasenteella. Tehokas ja taloudellisesti kestävä arjen toiminta luo perustan organisaation kehittämiseen. Yrittäjämäinen toimintatapa näkyy asiakastyössä ja työyhteisössä. SYO toimii esimerkkinä hyvän työyhteisön rakentamisessa.

Suomen Yrittäjäopiston toiminnan kehittämisen läpileikkaavia teemoja ovat laadukas ja vastuullinen toiminta, ajassa kehittyvä digitaalisuus ja kasvava tunnettuus ja brändi. Vastuullisuus on näkyvä osa kaikkea Yrittäjäopiston toimintaa. Tavoitteena on hyödyntää teknologiaa tehokkaasti arjessa ja saavuttaa digitalisaatiosta kilpailuetua. SYOn brändi rakentuu luotettavuudesta, asiantuntijuudesta, asiakaslähtöisyydestä sekä hyvästä työnantaja-mielikuvasta. Yhtiön tavoitteena on kasvattaa tunnettuutta ja imagoa suunnitelmallisesti osana kaikkea toimintaa.

Ammatillisen koulutuksen toimintaympäristö on voimakkaassa muutoksessa. Maan hallitus päätti keväen 2024 kehysriihessä ammatilliseen koulutukseen kohdistuvasta 100 miljoonan euron leik-

kauksesta, joka on noin 5 prosenttia koko ammatillisen koulutuksen budjetista. Leikkaus kohdistetaan kokonaisuudessaan aikuiskoulutukseen, joten aikuiskoulutukseen erikoistuneena oppilaitoksena Yrittäjäopistoon kohdistuu suhteessa vielä suurempi osuus. AMKE:n edunvalvontakyselyn mukaan ammatillisen koulutuksen rahoitussäästöt vaikeuttavat oleellisesti koulutuksen järjestäjien toimintaedellytyksiä sekä johtavat suurella todennäköisyydellä koulutustoimintojen sopeuttamiseen ja työvoiman vähentämiseen.

Ammatillisen koulutuksen rahoituslakeja ollaan uudistamassa. OKM suunnittelee siirtyvänsä valti-onosuusrahoituksessa laskennalliseen perusrahoitukseen ja ilman hakua tapahtuvaan päätöksentekoon. Lisäksi OKM:n on toteuttamassa määräaikainen kokeilun, jossa mukana olevat koulutuksen järjestäjät (max. 40 kpl) saisivat laajan tutkintojen järjestämisoikeuden. Tavoitteena on selvittää, miten ammatillisen koulutuksen nykyistä monipuolisemmalla toiminnanohjauksella voitaisiin vahvistaa ammatillisen koulutuksen laatua, vaikuttavuutta ja saavutettavuutta.

Kauhavan kaupunki omistaa Suomen Yrittäjäopisto Oy:stä 75 prosenttia.

#### *Taloudelliset tavoitteet*

- Taloudellinen tulos:
  - Voitollinen.
- Yhtiön vakavaraisuus:
  - Omavaraisuusaste yli 50 %.
- Yhtiön maksuvalmius on hyvä:
  - Quick ratio – tunnusluvun arvo on vähintään 1,5.

#### *Toiminnalliset tavoitteet*

- Suomen Yrittäjäopiston päätoimipaikka ja hallinto sijaitsevat Kauhavalla
  - Suomen Yrittäjäopisto on tunnettu valtakunnallinen yrittäjyyden ja työelämän kehittämisen uudistaja ja kumppani.
    - Suurin ammatillisten yrittäjyyden tutkintojen toteuttaja Suomessa
  - Aktiivinen yhteistyö Kauhavan kaupungin kanssa.
    - Koulutusyhteistyö
    - Hanketoiminta
    - Työperäisen maahanmuuton tukeminen koulutuksen ja työllisyyden edistämisen kautta
  - Aktiivinen yhteistyö Kuntayhtymä Kympin ja muiden työllisyysalueiden kanssa.
-